

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vsa druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjav: „Sava“, Kranj

Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Svetovna vojna.

Avstrijsko-srbska vojna.

Uspešni naši boji na Cerplanini, pri Šabcu in Krupnju.

Napadi na sovražnika, ki se je v prostoru Cerplanine in južno od Šabca utrdil za vejnatimi ograjami in žičnatimi zaprekami, napredujejo polagoma. 6. t. m. smo osvojili taktično važno višino Mišar in pri tem vjeli 200 sovražnikov. V skladu s temi operacijami smo ta dan tudi pričeli z napadom na prav dobro krite in prav tako prirejene pozicije pri Krupnju. Podrobnosti še ne moremo objaviti. Naše čete so z občudovanja vredno hrabrostjo v naskoku zavzele celo vrsto srbskih okopov. Pri tem so vjele okrog 1500 sovražnikov ter vplenile 4 topove in 6 strojnih pušk. Ker je razpoloženje in stanje naših čet izvrstno, lahko pričakujemo, da bodo tudi te operacije ugodno napredovale.

Na južnem bojišču se nadaljujejo boji na celi fronti.

Na jugovzhodnem bojišču so 7. t. m. trajali boji ves dan na vseh frontah z nezmanjšano srditostjo. Vkljub trdovratnemu odporu sovražnika, ki je izdal geslo „Do zadnjega moža“, so naše hrabre čete zavzele v prostoru pri Krupnju okop za okopom, dokler niso drugega dne zjutraj ob 5. v naskoku osvojile tudi važno oporišče pri Kostajniku, ki so je Srbi smatrali za neosvojivo. Število vjetnikov in vpljenih topov je doslej samo približno znano.

Naši uspehi na južnem bojišču.

Naše operacije na južnem bojišču potekajo povsem ugodno. Dočim pa je naše prodiranje preko črte Šabac—Lješnica naletelo ob močno utrjenem gorskem vznožju na trdovaten odpor, so se tridnevni boji na črti Loznica—Krupanj—Ljubovija že končali s popolnim uspehom. Tu je imel sovražnik svojo III. armado pod poveljstvom generala Pavla Sturma, in I. armado pod poveljstvom generala Petra Bojovića, skupaj 6 divizij 120.000 mož. Obe ti armadi sta morali svoje hlabro branjene postojanke zapustiti in se umikata proti Valjevu. Naši zmagoviti kori so snoči dospeli do višine, ki na vzhodu obvladuje Loznico, in do glavnega grebena Sokolske planine, jugovzhodno od Krupnja. Številni vjetniki in vpljeni vojni material.

Naše prodiranje v Srbiji.

Z južnega bojišča poročajo uradno dne 4. novembra: V nadaljnjem prodiranju so zadele naše čete južno in južozahodno od Šabca zopet na sovražnika. Takoj započeti napad napreduje ugodno.

Tekom bojev na Romanji planini smo vjeli v celem 7 častnikov in 847 mož ter vplenili 5 topov, 3 municijske vozove, 2 strojni puški in mnogo municije in vojnega materiala. Črnogorcem smo odvzeli 1000 glav živine, ki so jo hoteli odgnati s seboj iz Bosne.

Boji na črti Šabac — Lješnica.

Srditi boji na gorskem vznožju ob črti Šabac-Lješnica so se tudi danes nadaljevali pozno v noč. Pri tem smo v naskoku zavzeli posamezne sovražne, močno utrjene postojanke. Južno od Cerplanine so naše zmagovite čete prodirale naprej iz prostora vzhodne Loznice, Krupnja in Ljubovije, ki so ga prejšnji dan dosegle. Tudi tu so se vneli trdovratni boji z zadnjimi voji sovražne armade, ki smo vse v kratkem času vrgli. Med številnimi vjetniki se nahaja tudi polkovnik Radaković, med vpljenimi topovi pa 1 moderni težki top.

Osvojitev višin vzhodno od Zavlake.

V jutranjih urah dne 10. novembra smo po štiridnevni, z velikimi izgubami spojenih bojih v naskoku zavzeli višine pri Mišarju južno od Šabca ter s tem vpognili sovražno desno krilo. Nasprotnik je moral zapustiti močno utrjeno črto Mišar-Cerplanina in se pričeti umikati. Močne sovražne zadnje čete so se znova uprle v zadaj se nahajajočih brambrih, že preje pripravljenih pozicijah. Prodiranje vzhodno od Loznice—Krupnja napreduje gladko kljub srditemu odporu sovražnih zadnjih čet. Višine vzhodno od Zavlake so že v naši posesti. Kolikor je dosedaj znano, smo v bojih od 6. do 10. novembra vjeli okrog 4300 mož ter vplenili 16 strojnih pušk, 28 topov, med temi en težak top, 1 zastavo, več municijskih voz in zelo mnogo municije.

* * *

Nova pogajanja med tripleentento in Rumunijo in Italijo.

Med Rumunijo in Italijo na eni strani ter trojnim sporazumom na drugi strani so pričela nova pogajanja, katera se vodijo v Petrogradu.

Kotor.

Iz Bara poročajo preko Rima, da je pričakovati energičnega napada francoskega in angleškega brodovja na Kotor.

Tudi zadnja akcija francoskega brodovja proti Kotoru je bila brezuspešna. Sploh francosko brodovje proti avstrijskemu dosedaj ni imelo nobenega pravega uspeha, kakor ga je pričakovalo vsled svoje silne premoči.

Vstaja v Afganistanu.

Turški listi poročajo mnogo senzacionalnih podrobnosti o vstaji v Afganistanu. Med drugim je afganistanski emir odposlal armado, broječo 170.000 mož s 135 topovi, na angleško mejo, da vlada ob indijski meji protiangleška revolucija, da je železnica Herat-Kučk razrušena in da se vsi Mohamedanci pridružujejo vojni proti Angliji.

Revolucija v Mehiki.

General Villa je zaprl mnogo članov mehikanskega konventa in proglašil obsedno stanje. V Agnas Calientas je sestavil provizorično vlado. S svojo armado koraka proti Mehiki. General Caranza izjavlja, da se bo do skrajnosti boril proti Villi.

Reuterjev urad javlja iz El. Paso: Po semkaj dospelih vesteh se je med generaloma Caranzo in Viljo vršila bitka 20 milj južno od Agnas Calientes.

Avstrijsko-ruska vojna.

Boji pri Ivanogradu.

Dne 22. oktobra se je pričel artilerijski boj, ki je trajal 5 dni. Ko je sovražnik spoznal, da so njegove pozicije omajane, je pripeljal iz trdnjave svoje 24centimetrskе havbice, ter začel sipati na nas granate, katerim smo se pa spretno izogibali. Sredi naših pozicij pri vaseh Laski in Suskawola so se vršili silni boji na bajonete. Vjeli smo nekaj sto Rusov; med vjetimi sta bila dva častnika, neki tretji častnik je izvršil samomor. Izgubili smo 130 mož mrtvih in ranjenih. Ogrožen je bil tudi poveljnik legije Pilsudski, kateremu je neka granata razbila stan, drugi dan je bil od granate lahko ranjen na nogi, kljub temu se ni odstranil. Hrabrost naših čet so splošno priznavali. Že je bil odločen odločen napad, ko je nenadoma dospelo 26. oktobra povelje umakniti se na druge pozicije, ker so

bile naznanjene silne sovražne moči. Umaknili smo se v polnem redu in sovražnik je sledil šele, ko so bile naše čete že več kakor 2 milj oddaljene.

Boji proti Rusiji.

Na Ruskem Poljskem koraka vojska desetih armadnih zborov proti reki Varti. Močni ruski konjeniški oddelki so se pojavili tu in tam, ter po nekod dospeli tudi že do te reke. Ruski konjeniški oddelek treh divizij je prekoračil tudi že reko pri Russkovu in Kozubovu južno od Kola ter začel prodirati proti Kaninu in Turku. Nemške čete, ki so stale ob reki, so se umaknile proti glavni armadi, nato so napadle ruske čete na več krajih in jih krvavo zavrnile, pri čemur so Nemci vjeli mnogo ruskih konjenikov. Po izkušnjah iz dosedanjih bojev je sklepati, da bo tem napadom ruske konjenice kmalu sledila ofenziva silnih ruskih čet, vsled česar je v najkrajšem času pričakovati zelo važnih dogodkov. Na Južno Poljskem je položaj naše armade južno in zahodno od Kjelc v splošnem neizpremenjen. V severnem delu srednje Galicije zavzemajo naše čete popolnoma po načrtu nove pozicije. O umikanju Nemcev poroča „Frankfurter Zeitung“ iz angleškega vira, da so se Nemci prostovoljno umaknili in da se je umikanje v največjem redu izvršilo. Pred zimo ni pričakovati več nemškega napada.

Evakuacija Krakova.

Krakovska „Nowa Reforma“ poroča: Doslej je vzelo šele 350 oseb brezplačne vozne listke za odhod iz Krakova.

Odpeljalo se je 150 oseb v Přerov na Moravsko. To je razmeroma malo oseb, zato mestni magistrat ponovno nasvetuje prostovoljno evakuacijo, ako se hoče prebivalstvo izogniti nasilni evakuaciji, ki je odredjena. Zadnje dni hodi po hišah posebna komisija, ki ima nalogo, da se prepriča, kdo ima v zalogi živila za tri mesece. Kdor nima toliko provijanta, se ga brezpogojno odstrani iz mesta; ako prostovoljno ne zapusti trdnjave. Kakor smo izvedeli, se je vlada odločila, da že te dni odredi nasilno evakuacijo mesta.

Boji ob Prutu in v dolini reke Stry.

Vzhodno od Črnovic so se vršili 7. t. m. ob Prutu boji predstraž. Dobro je bilo slišati v Črnovicah streljanje pušk, ki je šele proti večeru utihnilo. V vzhodni Galiciji je položaj neizpremenjen dober. Naše čete prodirajo za umikajočimi se Rusi, ki se ne morejo ustavljati bajonetnim naskokom naše črne vojske. Mnogo Rusov se je tudi udalo, dne 5. t. m. so jim naši vzeli zopet 6 strojnih pušk.

Nemotene operacije naše armade na severovzhodnem bojišču.

Operacije na severovzhodnem bojišču se razvijajo po načrtu, ne da bi nas motil sovražnik.

V ozemlju srednje Galicije, ki smo je prostovoljno izpraznili, so prodrli Rusi preko dolence Wisloke čez Rzeszow in v prostor pri Lisku.

Przemysl je zopet obkoljen. V dolini reke Stryj je morala neka sovražna skupina bežati z velikimi izgubami, kjer je obstreljeval neki oklopni vlak in ker se je nepričakovano pojavila naša konjenica.

Nemško-francoska vojna.

Nemško uradno poročilo z belgijskih in francoskih bojišč.

Nemška ofenziva severnozahodno in južnozahodno od Ypresa dobro napreduje. Tudi pri La

Bassée in v Argonah so pridobili na terenu. Nemške čete so zavzele važno francosko opirališče v Bois Brule, južnozahodno od St. Michiela.

Nemci nadaljujejo z napadi pri Ypernu in zahodno od Lilla. Na zahodnem obronku Argon so zavzeli važno višino pri Vienne le Chateau, za katero so se vršili boji več tednov. Pri tem so vplenili 2 topa in 2 strojni puške. Sicer je megleni dan potekel na zahodnem bojišču docela mirno.

Nemški uspehi pri Ypresu.

Nemški napadi so tudi včeraj napredovali v smeri proti Ypresu, zlasti pa jugozahodno od Ypresa. Vjeli so nad 1000 Francozov in vplenili 3 strojne puške. Francoske napade zahodno od Noyona ter na Vailly in Chavonne, ki so jih bili osvojili, so odbili s težkimi izgubami za sovražnika. Izprazniti so morali Soupier, ki so ga bili osvojili in le slabo zasedli, ter zahodni del Sapigneula, ki se je trajno nahajal v najhujšem artilerijskem ognju. Pri Servanu so sovražnika zavrnili, v Argonskem lesu pa so ga potisnili nazaj.

Uspešni boji pri Ypernu.

Včeraj popoldne je več sovražnih ladij znova začelo obstreljevati nemško desno krilo. Nemška artilerija pa jih je naglo pregnala. Sunek, ki ga je sovražnik v večernih urah izvršil iz Nieuporta in ponoči ponovil, se je ponesrečil popolnoma. Kljub najtrdovratnejšemu odporu so nemški napadi pri Ypernu napredovali polagoma, toda ne prestando.

Sovražne protinapade jugozahodno od Yperna so zavrnili in vjeli več sto sovražnikov.

Nemški napadi na Ypres.

Nemški napadi na Ypres, severno od Arrasa in vzhodno od Soissons napredujejo počasi, pa uspešno. Južno od Verduna in v Vogezih so odbili francoske napade.

Nemci so osvojili Dixmuiden in St. Eloy in vjeli 8000 sovražnikov.

V sektorju Yser so Nemci dobro napredovali. Dixmuiden so zavzeli v naskoku. Vjeli so več kakor 500 sovražnikov ter vplenili 9 strojnih pušk.

Zahodno od Langermark so udarili nemški polki na prvo črto sovražnih pozicij ter jo zavzeli. Vjeli so okrog 2000 mož francoske linijske pehote ter vplenili 6 strojnih pušk. Južno od Ypresa so pregnali sovražnika iz St. Eloy, kraj, za katerega so se ljuto borili več dni.

Tam so zajeli okrog 1000 sovražnikov in 6 strojnih pušk. Vzlic večkratnim ljutim angleškim protinapadom, so obdržali višine, ki obvladujejo Armentieres na severu. Jugozahodno od Lilla so napredovali v napadu.

Pri poskusu, da bi zopet zavzeli obvladajoče višine severno od Vienne le Chateau na zahodnem obronku Argon, so imeli Francozi velike izgube. V Argonskem lesu ter severnovzhodno in južno od Verduna, so povsodi zavrnili francoske sunke.

Nemško-angleška vojna.

Tsingtau padel.

Glasom poročila iz Tokija je Tsingtau po junaškem odporu dne 7. novembra padel. Japonci so pri zadnjem boju pri Tsingtau imeli 36 mrtvih in 162 ranjenih. Na angleški strani je bilo ranjenih 238 vojakov. Nemci so poslali ob 9. dopoldne zastopnika, da se pogaja glede kapitulacije. Pogajanja so se vršila v Moltke-vojašnici.

2300 nemških in avstrijskih vojakov vjetih v Tsingtau.

Japonci so vjeli v Tsingtau 2300 nemških in avstrijskih vojakov.

Nemški napad na angleško obrežje.

Dne 3. novembra so nemške velike in male križarke napadle angleško obrežje pri Yarmouth, obstreljevale tamkajšnje obrežne utrdbe in nekaj malih ladij, ki so bile v bližini osidrane in očitno niso pričakovale napada.

Močnejših angleških vojnih sil v zaščito tega važnega pristanišča ni bilo na mestu. Nemške križarke navidezno zasledujoči podmorski čoln D 5, je, kakor razglasa angleška admiraliteta, zadel ob mino in se potopil.

Protinemške demonstracije v Londonu.

„Daily Telegraph“ javlja, da je prišlo v Gravesendu pri Londonu, kjer so izkrcali vjeto posadko nemške hospitalske ladje „Ophelia“, do burnih protinemških demonstracij. Močni oddelki vojaštva in policije so morali ščititi vjetnike pred razburjeno množico.

Pomorska bitka v Čilenskih vodah.

Angleški tiskovni urad poroča, da je nemško brodovje uničilo dne 1. novembra ob čilenski obali angleško oklopno križarko „Monmouth“, ter težko poškodovalo oklopno križarko „Good Hope“. Mala križarka „Glasgow“ je poškodovana ušla.

Na nemški strani so se udeležili boja Nj. Vel. veliki križarki „Scharnhorst“ in „Gneisenau“ ter Nj. Vel. male križarke „Nürnberg“ „Leipzig“ in „Dresden“. Nemške ladje niso utrpele, kakor se zdi, nikake škode. Bitka se je razvila med an-

gleškimi ladjami „Monmouth“, „Good Hope“, „Glasgow“ in nemškimi križarkami „Scharnhorst“, „Nürnberg“, „Gneisenau“, „Dresden“ in „Leipzig“. Zdi se, da so se nahajale nemške vojne ladje na morju in da so jim s kopnega signalizirali pozicijo angleških ladij. Ko so angleške ladje v soboto zapustile pristanišče, da poiščejo sovražnika sta se jim približali ladji „Scharnhorst“ in „Gneisenau“ ter začeli streljati. Nemški topovi so baje nesli mnogo delj kakor angleški. Streljanje se je pričelo že na 9000 m in ko so dospele angleške ladje na 6000 metrov, so bile že močno poškodovane. „Monmouth“ je bil težko poškodovan. Nemci so izborno merili. Skoro vsi sreli so zadeli. Ko se je „Monmouth“ potopil, stase „Gneisenau“ in „Scharnhorst“ približali križarki „Good Hope“, ki je bila mnogo močnejša, kakor mala križarka „Glasgow“. „Gneisenau“ in „Scharnhorst“ sta mogla streljati iz 16 topov. „Good Hope“, je imela pravzaprav samo 2 velika topa. Tudi ta ladja je bila težko zadeta in je odplula. Med bojem se je posrečilo ladji „Glasgow“ zbežati. O usodi ladje „Good Hope“ ni nič natančnejšega znanega, ker so se angleške ladje umaknile v teritorialne vode in jih ni bilo mogoče zasledovati. Najbrže se je tudi „Good Hope“ potopila.

Pogibelj nemške Križarke „York“.

Njegovega Veličanstva velika križarka „York“ je dne 4. novembra dopoldne zadela v zalivu Jade na pristaniško zatvornico in se potopila. Po dose-danjih domnevanjih je bilo rešenih 328 mož, več kakor polovica posadke. Rešilna dela je zelo oteževala gosta megla.

Zaliv Jade je v Severnem morju, v provinci Oldenburg. V zalivu je pristanišče Wilhelmshavén.

Velika križarka „York“ je zgrajena v l. 1904., ima 9500 ton displacementa, razvija z 21.015 konjskimi silami brzino 21 milj. Dolga je 127 m, široka 20.2 m ter ima 633 mož posadke. Oborožena je s 4 topovi kalibra 21 cm, z 10 topovi kal. 15 cm in 14 top. kal. 8.8 cm.

Pogin križarke „Emden“. — Križarka „Königsberg“ izgubljena.

Glasom uradne objave angleške admiralitete, je avstralska križarka „Sidney“ napadla Njegovega Veličanstva ladjo „Emden“ dne 9. novembra zjutraj pri Kokosovih otokih v Indijskem oceanu, in sicer v trenutku, ko je slednja izkrcavala oddelek svojega moštva, ki bi naj porušil angleško žično in kabelsko postajo. Po trdovratnem, z velikimi izgubami združenem boju, je nadkriljajoča nasprotnikova artilerija užgala N. V. ladjo „Emden“, katero je potem lastna posadka zavozila na peščine.

Angleška admiraliteta javlja nadalje, da je angleška križarka „Chatham“ blokirala N. V. jadro „Königsberg“ v reki Rufidži (nemška vzhodna Afrika) s tem, da je potopila 6 milj nad izlivom te reke neki parnik za prevažanje premoga. Del posadke se je baje vkopal v utrjenem taboru na kopnem. „Chatham“ je, kakor se zdi, brezuspešno obstreljeval.

Nemški podmorski čoln potopil pri Dovru angleško torpedovko.

Angleška admiraliteta poroča, da je neki nemški podmorski čoln potopil na višini Dovra angleško torpedno topničarko „Niger“. Vsi častniki in 37 mož posadke so se rešili.

Nemško-ruska vojna.

Odbit ruski napad.

Na vzhodu so s težkimi izgubami za sovražnika, odbili severno od Wysztynskega jezera napad močnih ruskih sil. Rusi so pustili nad 4000 mož kot vjetnike in 10 strojnih pušk v nemških rokah.

Izmišljene vesti.

Iz Berolina poročajo: Poročilo ruskega generalnega štaba, da je bil Hindenburgov štab z dodeljenimi saškimi in pruskimi princji vjet, je popolnoma neresnično. Poročevalec „Wiener Allgemeine Zeitung“ pravi: Včeraj sem srečal nekega merodajnega častnika iz Hindenburgovega štaba, ki mi je zagotovil, da je položaj nemških in avstrijskih čet izboren, ker si sedaj lahko izberejo najugodnejši prostor za odločitve. Ruski veleposlanik v Rimu Krupenski dementira poročila italijanskih listov, da je bil general Hindenburg z njegovim štabom od Rusov vjet.

Turška proti tripelententi.

Napoved vojnega stanja med Francijo in Turčijo.

Zunanji minister objavlja naslednjo noto: Sovražni čini, katere je zakrivilo turško brodovje proti neki francoski trgovski ladji in kateri so povzročili smrt dveh Francozov ter ladjo samo težko poškodovali, in dejstvo, da se Turčija ni hotela odreči odgovornosti s tem, da bi bila odstavila nemške vojaške in mornariške odposlance, nala-gajo francoski vladi dolžnost, izjaviti, da je vsled tega postopanja turške vlade nastopilo med Francijo in Turčijo vojno stanje. Istotako je Turčiji napovedala formalno tudi Angleška vojno.

Turški uspehi.

Turške čete so prekoračile egiptsko mejo. Ker je rusko brodovje pobegnilo v svoja vojna pristanišča, je turško brodovje bombardiralo Poti, eno najvažnejših kavkaških luk. Bombardma je povzročil škodo. Ko so orožniki in plemena uničili angleške čete, ki so se izkrcale v Akabi, so se umaknile štiri angleške križarke, ki so se tam nahajale. Ostala je tamkaj ena angleška križarka.

Po došlih vesteh so bili Rusi vsled 2 dni trajajočih bojev v kavkaškem ozemlju potolčeni. Turška armada je vdrla v sovražne postojanke.

Med tem ko je udarila turška kavalerija skozi Kagisman na sovražnika, je napadla glavna sila armade ruski centrum, ki je sestojal iz močnih čet. Po ljutem dvadnevem boju so sovražnika porazili.

Prodiranje Rusov v Kavkazu.

Rusi so pričeli v Kavkazu z energično ofenzivo. Bojna črta je nad sto milj dolga. Prvi večji boji se bodo vršili najbrže na višinah pri Erzerumu, kjer se zbirajo Turki. Turška armada šteje 90.000 mož z 230 topovi. Vrhovno poveljstvo je v rokah generala Limana v. Sanders.

Pariška poročila pravijo, da prodirajo Rusi po dolini Araxes proti Erzerumu. Drugi ruski oddelki gredo čez gorovje, v katerem izvira Eufrat. Zdi se, da hočejo izvesti Rusi svoje operacije z največjim naporom.

Nemčija izroča vjete mohamedanske francoske vojake Turčiji.

Carigraski „Tanin“ poroča: Iz Nemčije je prispelo v Carigrad 2000 mohamedanskih vojnih vjetnikov. So to po večini nekdanji vojaki francoskih regimentov iz Alžira in Tunisa, ki so se borili na francoskih bojiščih, ki pa bodo vstopili v turško armado. Prvemu oddelku teh vojnih vjetnikov bodo sledili še drugi.

* * *

Nevtralitetna formula Italije.

Ministrski predsednik Salandra je sestavil za nevtralnost Italije naslednjo formulo.

„Italija ne želi vojne ter upa, da bo mogla ostati nevtralna, to pa ni odvisno le od dobre volje Italije, temveč še bolj od vojnih dogodkov.“

S to formulo so zadovoljne vse stanke parlamentarne večine, ki prepuščajo vladi popolno svobodo, presoditi, kateri vojni dogodki da bi zahtevali opustitev nevtralnosti, in kdaj. Salandrova formula dokazuje, da ima nova vlada državno krmilo trdno v svojih rokah; na drugi strani pa izhaja iz nje tudi dejstvo, da je nevtralnost Italije skozinskoz pogojna.

Angleški poziv Egipčanom.

General Maxwell je izdal proklamacijo, katera poudarja, da hoče Anglija prevzeti vsa bremena vojne in da ne zahteva od Egipčanov iz ozirov na njihova verska čustva nikake pomoči. Zato pa zahteva od vsega prebivalstva, da ostane strogo lojalno.

Vstaja v Južni Afriki.

Glasom nekega poročila iz Pretorije se vstaja vedno bolj širi. Vsa nekdanja država Oranje se je uprla, uprl se je tudi cel del bivše države Transvaal. V Capetownu so konsterinirani. Londonska cenzura preprečuje neugodna poročila.

Vladne čete so prekoračile reko Waall, preganjajo vstaše, katerih so 350 vjele. Vstaši so znova zasedli Harrysmith. General Mentz javlja, da je v soboto presenetil vstaše pod poveljstvom generala Müllerja.

DNEVNE VESTI.

Seja mestnega zastopa v Kranju dne 8. novembra 1914. Župan Ferd. Polak otvori sejo, konstatira sklepčnost in imenuje overovateljem zapisnika obč. odb. Konrada Geigerja in Franc Jezeršeka. Nato se zapisnik zadnje seje brez čitanja odobri. Naznanila županstva. Dne 16./10. 1914 je v Ljubljani umrl naš častni meščan gospod Josip Podrekar, c. kr. cenilni nadzornik v p. Blagemu pokojniku je mestno županstvo položilo na krsto venec z napisom: Svojemu častnemu meščanu mestna občina Kranj. Med govorom so odborniki vznak sožalja vstali raz svojih sedežev, ter se je čin pijetete zabeležil v zapisnik občinske seje. Mestno županstvo je prejelo od c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju dopis, s katerim se vsled Najvišjega povelja in vsled ukaza gospoda c. kr. ministra notranjih zadev, naznanja Najvišja zahvala za udanostno izjavo povodom rojstnega dne Njega c. in kr. apostolskega veličanstva cesarja Fran. Jožefa. Se vzame na znanje. Vsled odloka okrajnega glavarstva se ima vršiti kakor vsako leto tudi letos požarno policijski ogled. Se soglasno sklene da se tega ogleda kot zastopnik mestne občine udeleži odb. Ivan Jagadic. Koncem letošnjega leta poteče zakupna doba mestnih tehtnic, šotornine in tržine, vsled česar bo županstvo ta zakup v kratkem razpisalo. Se vzame na znanje.

Občinski proračun za leto 1915. Obč. svet. Franc Krenner prečita točko za točko proračun za l. 1915. Skupni dohodki so proračunjeni na K 19,182.20 in izdatki na K 62,557.39 ostane primanjkljaja K 43,375.19. Da se pokrije izkazni primanjkljaj bo treba kakor običajno leta 1915 pobirati: a) od vseh direktnih davkov izvzemši osebno dohodnino in plačarino 40% občinsko doklado, ki bo znašala K 19,639.79. b) 30% naklada na vžitnino od mesa, vina, vinskega in sadnega mošta, ki bo znašala K 3,500.—. c) Naklado na pivo po l. 20 K na vsak hektoliter v občini zavžitega piva, ki bo znašala K 1,700.—. č) 5% vodovodno naklado od hišne najemnine, ki je dovoljena glasom deželnega zakona iz leta 1911 do leta 1919 K 10,000.— skupaj K 34,839.79 tedaj končni primanjkljaj 8,535.40 K, ki se pokrije s prihranki prejšnjih let. Na to je bil proračun za leto 1915. kakor ga je sestavil župan soglasno sprejet. Poročilo združenega finančnega in policijskega odseka o dopisu visokega deželnega odbora radi tarifa za občinske pristojbine. V imenu združenih odsekov poroča obč. svet. dr. Val. Štampihar ter predlaga, da se z ozirom na dopis vis. deželnega odbora zniža nasvetovana taksa za ženitne zglasnice od 20 na 15 K, za poselske knjižice od 50 vin. na 40 vin; nasprotno pa se naj zviša po nasvetu dež. odbora občinska taksa za odobritev razdelilnega načrta (parcelacije) od 50 K na 100 K, za prekoračenje policijske ure od 2 K na 4 K, za slovesno obhajanje svatbe od 5 K na 10 K in za predstave v gledališčih, cirkusih in varietetih in za koncerte, od vsake predstave, od 2 K na 5 K. Sprejeto. Poročilo policijskega odseka. O dopisu c. kr. okrajnega glavarstva radi prošnje Urbana Rink za izvrševanje obrti postreščeka. V imenu policijskega odseka poroča odb. Ivan Jagodic ter predlaga: Prošnji Urbana Rink se naj ne ugodí, ker z ozirom na sedanje vojne razmere ni nobene krajevine potrebe, v normalnih razmerah pa popolnoma zadostuje en postrešček, ki je sedaj v voljakih. Sprejeto. Na to so bili sprejeti v domovinsko zvezo občine Kranj: Alojzij Brezar z družino, Ivan Jenko z družino, Vinko Majdič z družino, Ivan Pirc z družino in Fran Perdan, ker so vsi že preko 10 let stalno in nepretrgoma bivali v tukajšnji občini. Računski zaključek „Dijaške kuhinje“ za leto 1913/1914 se soglasno odobri. Na predlog obč. svet. Cirila Pirc so bili soglasno izvoljeni za pregledovalca računov obč. odb. Ivan Jagodic in Janko Sajovic v odbor dijaške kuhinje za šolsko leto 1914/1915 pa gg. dr. Edvard Šavnik, dr. Miroslav Herle in Fran Šavnik. Isti poročevalec omenja, da je letos avgusta meseca potekla dvajsetletna doba poslovanja „Dijaške kuhinje“. Inicijativno za ustanovitev „Dijaške kuhinje“, je dal g. dr. Edvard Šavnik, c. kr. višji okrajni zdravnik, kateri ji je celih dvajset let neumorno in požrtvovalno načeloval ter si stem iztekel nevenljivih zaslug. Končno predlaga, da se izreče celemu odboru „Dijaške kuhinje“ zlasti pa še predsedniku gosp. dr. Edvardu Šavniku pismeno kar najtoplejša

zahvala za veliki trud in dvajsetletno požrtvovalno delovanje. Soglasno sprejeto. Odobri se računski zaključek mestnega kopališča za leto 1914 ki izkazuje dohodkov K 142.57 in izdatkov K 45.02 tedaj čistega preostanka K 97.55. Dopis visokega deželnega odbora radi pritožbe Ivan Zupančič proti plačilnemu nalogu za vodovodno doklado in predpisani najemščini za vodomere. Na predlog poročevalca se obe pritožbi zavrnejo, ker v smislu zakona z dne 26./3. 1911, dež. zak. Zupančičeva hiša ni oproščena 5% vodovodne naklade, katero itak plačuje vsak hišni posestnik in ker ima vodovodna uprava v smislu § 8. določil o dobivanju vode iz vodovoda za Kranj in okolico pravico postavljati vodomere tam, kjer se izkaže zanje potreba ter zaračunati določeno letno najemščino (vodomersčino) od vodomerca. Sprejeto. Ker je dnevni red današnje seje izčrpan, zaključí župan sejo ob 7. uri zvečer.

Umrí je minolo nedeljo zjutraj po daljšem bolehanju gospod Rajko Sušnik, gostilničar in posestnik v Kranju. Pokojnik je bil blag človek, usmiljenega srca napram revežem in požrtvovalen podpornik dobrodelnim napravam v Kranju. Vsikdar se je živo zanimal za politično življenje in ni nikdar skrival svojega naprednega mišljenja. Poleg mnogoštevilnih progrebcev iz mesta in okolice je umrlega spremilo k zadnjemu počitku „Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju“. — V torek je umrl Janko Šink, lektor in posestnik v Kranju, 11. t. m. pa g. Vekoslav Puhar, postajni mojster, c. kr. drž. železnice v Ljubljani, rodom iz Kranja. Pokojnik je bil prvi načelnik „Gorenjskega Sokola“. — Naj v miru počivajo!

Kino Talija v Kranju se je otvoril dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer z elegantno predstavo, ki je bila prav dobro obiskana. Kino Talija se nahaja v Zvezdi nedaleč od kavarne gospoda Zdravko Krajnc na pristavi gospoda veleposestnika Franca Ksaverja Sajovica. Pristavo so v ta namen popolnoma prezidali in predelali. Prostor za predstavo, ki je jako ugodno opremljen, ima prostora za 140 sedežev (pozneje se postavi 170 zaklopnih sedežev). Prostor ima električno razsvetljavo, dva navadna izhoda in en izhod za silo. Za prezračenje skrbi električni ventilator. Aparat, ki proizvaja slike, je preskrbela slavnoznana tyrdka Ernemann v Draždanih. Med predstavami igra Phonoliszt-piano, ki ga goni elektrika. Za aparat, za ventilator in za klavir kakor tudi za proizvodnjo električne razsvetljave se rabi električni tok in električne centrale gosp. Marije Mayr v Kranju. Poseben transformator služi za to, da je električna luč mirna. Napise nad posameznimi lokali je jako okusno izdelal gospod Matija Bradaška mlajši. Predstave se vrše ob sobotah, nedeljah, ponedeljkih, sredah in četrtkih; ob označenih dneh bodo po dve predstavi, prva ob 5. popoldne, druga ob 8. uri zvečer. Popoldanska predstava je namenjena za mladino, večerna pa za odrasle. Za prihodnje dni so odločene razne dobrodejne predstave. (Za Rdeči križ,

za Dijaško kuhinjo, za mestne reveže itd.). Vodstvo kino bo vedno skrbelo, da bo vsposed pri našal zanimive aktualne točke, deloma poučnega, deloma zabavnega značaja. Lastnik kino Talija je gospod velepostnik Franc Ksaver Sajovic v Kranju: predstave pa vodi z znano spretnostjo in preciznostjo operater gospod Franc Volich. Gospod Sajovic se ni bal niti trudu niti stroškov, da opremi aparat in prostor za predstave z najugodnejšimi pridobitvami na polju kinematografske umetnosti in da tako ustvari zavod, ki naj nudi prebivalcem mesta Kranja in okolice v izobilju neprisiljenega pouka in dobrodejnega razvedrila. Dolžnost mladine in odraslega občinstva pa je, da prav pridno zahaja k predstavam. Vspored, dan in ura predstav, cene sedežev in vsi drugi potrebni podatki se bodo od časa do časa objavljali na plakatih. Omenjamo še, da bodo filme dobavljale najboljše tozadevne tyrdke na Dunaju.

Poštna zveza z Galicijo. je ustavljena in se poštne pošiljkatve v to kronovino ne sprejemajo.

Zbiranje v lestih 1878 do vštévši 1890 rojenih, do sedaj še ne vpoklicanih črni vojski podvrženih oseb. V izvršitev tega izbiranja na Kranjskem je c. in kr. vojaško poveljstvo v Gradcu sporazumno s c. kr. deželno vlado v Ljubljani se-

Zahvala.

Za prijazne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega iskreno ljubljenega in dobrega očeta, oziroma tasta, brata in strica gospoda

Rajko Sušnika

posestnika, gostilničarja itd.

se nama ni mogoče vsakemu posebej zahvaliti, zato naj prejmejo srčno zahvalo tem potem tudi vsi oni, ki so spremili blagopokojnega k zadnjemu počitku.

Posebej se zahvaljujeva prečastiti dukovščini in usmiljenim sestram, vsem ki so nama stali v britkih urah ob strani, zlasti pa slavni kranjski požarni brambi.

Se enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena zahvala.

KRANJ, 8. novembra 1914.

Žalujoča F. in F. Majdič.

Otvoritev
kinematografskega gledališča pod tyrdko
Kino Talija
v Kranju, v Zvezdi poleg kavarne Krajnc
se slavnemu občinstvu uljudno naznanja.

Predstave se bodo naznanile po lepakih.

Z odličnim spoštovanjem

Vodja in operater

Franc Volich

Franco Ks. Sajovic

stavilo sledeči poslovni načrt: Zbiralni kraj Ljubljana: Politični okraj mesto Ljubljana 16. do vštrevši 21. novembra; iz političnega okraja ljubljanska okolica: Sodni okraj Ljubljanska okolica

22. do vštrevši 30. novembra. Zbiralni kraj Radovljica: iz političnega okraja Radovljica in Kranjska Gora 16. do vštrevši 21. novembra. Zbiralni kraj Kranj: Iz političnega okraja Kranj: Sodna okraja

Kranj in Tržič 23. do vštrevši 29. novembra. Zbiralni kraj Škofja Loka: Iz političnega okraja Kranj: Sodni okraj Škofja Loka 1. do vštrevši 6. decembra. Zbiralni kraj Kamnik: Iz političnega okraja Kamnik: Oba sodna okraja Kamnik in Brdo 8. do vštrevši 19. decembra.

Lovro Rebolj v Kranju

Glavni trg

20 52-42

Ravnokar mi je došla **velika zaloga storjene obleke za moške**, kakor tudi za **ženske pelerine**, monteljni i. t. d. Priporočam vljudno sl. občinstvu zalogo in svojo delavnico **na Glavnem trgu**. Postrežba točna in solidna.

Kokriško predmestje

v lastni hiši **zaloga šivalnih strojev in potrebščin**. Ravno tam **gostilna**, kjer točim najboljša vina in pivo ter postrežem vedno z **dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili**.

Imam tudi obrt za nakup in prodajo posestev in zemljišč.

Nesreča na lovu. Peter Vovnik, sin občeznega in spoštovanega posestnika Kremserja iz Kočre se je ponesrečil na lovu na divje kože na Kočin. Spodrsnilo mu je na snegu in pri tem se je prestrelil žilo odvodnico na levem stegnu, vsled česar je izkrvavel. Položili so ga na mrtvaški oder v dr. Globočnikovi vili ter je bil njegov pogreb v četrtek dopoldne. Naše sožalje rodbini.

Razglas. C. kr. deželna vlada za Kranjsko je v delni spremenitvi svojega razglasa z dne 6. oktobra 1914 št. 28976 določila za nadrobno prodajo petroleja v vseh občinah na deželi izvzemši deželne glavno mesto Ljubljana do preklica najvišjo ceno z 52 vinarjev za liter. To se daje vsled razpisa c. kr. deželne vlade z dne 8. novembra 1914 št. 31459 na znanje.

G. Dr. Globočnik v Kranju je dobil zopet izvrstnega zobotehnikarja ter se od ponedeljka naprej izvršujejo vsa zobotehnična dela kar najbolje.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje
dr. Edv. Globočnik

okrožni zdrvrnik in zobozdrvrnik in

Fr. Holz hacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, asproti rotovža, je slavnemu občinstvu vsak delavni dan od 8. ure zjntraj do 5. ure popoldne in ob nedeljah dopoldne na razpolago.

Spominjajte se Rdečega križa

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

priporoča za

iesensko sezijo

svojo bogato zalogo zimskega modnega blaga, sukna za ženske obleke, barhenda za bluže in obleke, zimskih ševijotov, kangarnov in lodnov, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pleti, ogrinjalke in pleteni robci najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske srajce, jopice in hlače za ženske, moške in otroke.

Svilnati robci najnovejših uzorcev.

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštna postrežba.

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjeviško pivo. Lep senčnat vrt.

Največja slovenska hranilnica!

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA št. 3.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Denarnega prometa do konca leta 1912

vlog

rezervnega zaklada

700 milijonov kron,

42 mil. 500 tisoč K,

1 mil. 330 tisoč K.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.